

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเปรียบเทียบสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรระหว่างการลงทุนในประเทศไทย สาธารณรัฐประชาชนจีน และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรระหว่างการลงทุนในประเทศไทย สาธารณรัฐประชาชนจีน และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ที่มีให้แก่นักลงทุนต่างชาติ ซึ่งจากการศึกษากฎหมายภาษีและสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่รัฐบาลไทย จีน และเวียดนามกำหนดให้ใช้สำหรับนักลงทุนต่างชาติสามารถสรุปได้ดังนี้

สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรสำหรับนักลงทุนต่างชาติที่ลงทุนในประเทศไทย

1. อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ร้อยละ 0 – 37 โดยเงินได้ 80,000 บาทแรกได้รับการยกเว้นภาษี
2. ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินปันผลที่ได้รับจากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน
3. ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับชาวต่างชาติที่ทำงานใน ROH ในประเทศไทย และถูกส่งไปทำงานต่างประเทศ
4. ชาวต่างชาติที่ทำงานใน ROH ในประเทศไทยได้รับสิทธิไม่ต้องนำเงินได้มารวมคำนวณภาษีตอนปลายปี แต่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายร้อยละ 15
5. อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล อัตราปกติที่ร้อยละ 30 และอัตราพิเศษที่ร้อยละ 10 20 และ 25 โดยขึ้นอยู่กับประเภทของกิจการ
6. ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับรายได้จากการประกอบการ 3 – 8 ปี สำหรับกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน
7. ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับเงินปันผลและส่วนแบ่งกำไรในกรณีต่าง ๆ
8. ลดหย่อนภาษีเงินได้ร้อยละ 50 จากอัตราเดิมที่เสียเป็นเวลา 5 ปี นับจากวันพ้นกำหนดการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล
9. สามารถหักค่าใช้จ่ายได้เพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 50 หรือ ร้อยละ 100
10. สามารถหักค่าติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกร้อยละ 25 ของเงินลงทุนนั้น

11. ROH และ SMEs มีสิทธิหักค่าเสื่อมราคาอาคารหรือโรงงาน ณ วันที่ได้มาร้อยละ 25 ที่เหลือหักภายใน 20 ปี

12. SMEs มีสิทธิหักค่าเสื่อมราคาคอมพิวเตอร์และเครื่องจักรในปีแรกร้อยละ 40 ที่เหลือหักภายใน 3 ปี สำหรับคอมพิวเตอร์ และ 5 ปี สำหรับเครื่องจักร

13. สามารถนำผลขาดทุนสุทธิยกมาไม่เกิน 5 ปี มาหักจากกำไรสุทธิ

14. จัดเก็บภาษีร้อยละ 10 จากกำไรที่โอนไปต่างประเทศ

15. ยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือและวัตถุดิบ ตามเงื่อนไขที่กำหนด

16. ยกเว้นอากรขาออกสำหรับสินค้าที่กิจการในเขตนิคมอุตสาหกรรมและเขตปลอดอากรทำการส่งออก และยกเว้นอากรขาออกสินค้าที่กิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนผลิต

17. ลดหย่อนอากรขาเข้าเครื่องจักรร้อยละ 50 ให้กิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในเขต 1 และ 2

18. อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มโดยปกติจัดเก็บในอัตรา 0 และ 7 แต่จะมีการยกเว้นในกรณีต่าง ๆ เช่น การนำเข้าเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือ และ วัตถุดิบเพื่อใช้ในกิจการที่ตั้งอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมและเขตปลอดอากร เป็นต้น

19. ยกเว้นภาษีสรรพสามิตการนำเข้าและการผลิตในเขตปลอดอากร

สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรสำหรับนักลงทุนต่างชาติที่ลงทุนในจีน

1. อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ร้อยละ 5 – 45 โดยชาวต่างชาติที่อยู่ในจีนไม่ถึง 90 วัน จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

2. อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล อัตราปกติที่ร้อยละ 33 และอัตราพิเศษ คือร้อยละ 15 และ 24 ขึ้นอยู่กับเขตที่ตั้งของกิจการ

3. ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 1 – 5 ปี

4. ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 50 จากอัตราเดิมที่เสียอีก 2 – 5 ปี นับจากวันพ้นกำหนดการยกเว้นภาษีเงินได้ และลดหย่อนอีกร้อยละ 15- 30 จากอัตราเดิมอีก 10 ปี นับจากวันพ้นกำหนดการลดหย่อนร้อยละ 50 (ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่กำหนด)

5. สามารถนำผลขาดทุนที่เกิดขึ้นในปีที่ต้องเสียภาษีมาหักออกจากกำไรสุทธิได้ไม่เกิน 5 ปี

6. หากมีการนำกำไรมาลงทุนใหม่ในกิจการส่งออก หรือกิจการที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูง โดยต้องดำเนินการไม่ต่ำกว่า 5 ปี จะมีสิทธิได้รับคืนภาษีเงินได้ร้อยละ 40 ของภาษีที่ชำระไปแล้ว หรือได้รับคืนทั้งหมด

7. จัดเก็บภาษีร้อยละ 20 จากการโอนกำไรไปต่างประเทศสำหรับกิจการทั่วไป และร้อยละ 10 สำหรับกิจการที่อยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

8. ยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร อุปกรณ์และวัตถุดิบที่ไม่สามารถผลิตในจีนได้

9. อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มโดยปกติจะจัดเก็บในอัตราร้อยละ 0 4 13 และ 17 ขึ้นอยู่กับประเภทของกิจการ แต่บริษัทต่างชาติจะได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการนำเข้าเครื่องจักร อุปกรณ์ และวัตถุดิบที่ไม่สามารถผลิตในจีนได้ และยกเว้นสำหรับนักลงทุนต่างชาติที่ถ่ายทอดเทคโนโลยีให้ชาวจีน

สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรสำหรับนักลงทุนต่างชาติที่ลงทุนในเวียดนาม

1. อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ร้อยละ 0 – 50 โดยเงินได้ 8,000,000 ต้องแรกได้รับการยกเว้นภาษี และหากชาวต่างชาติอยู่ไม่ถึง 30 วันจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

2. อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล อัตราปกติที่ร้อยละ 28 และอัตราพิเศษที่ร้อยละ 10 15 และ 20 ขึ้นอยู่กับเขตที่ตั้งและประเภทของกิจการ

3. ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 1 – 8 ปี ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่กำหนด

4. ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 50 จากอัตราเดิมที่เสียอีก 2 – 4 ปี นับจากวันพ้นกำหนดการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

5. สามารถนำผลขาดทุนที่เกิดขึ้นในช่วงที่ได้รับการยกเว้นภาษีมาหักออกจากเงินได้พึงประเมินไม่เกิน 5 ปี

6. หากมีการนำกำไรมาลงทุนใหม่ จะมีสิทธิได้รับคืนภาษีเงินได้ร้อยละ 50 หรือ 70 ของภาษีที่ชำระไปแล้ว หรือได้รับคืนทั้งหมด ขึ้นอยู่กับอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่กิจการต้องชำระ

7. จัดเก็บภาษีร้อยละ 3 5 หรือ 7 จากการโอนกำไรไปต่างประเทศขึ้นอยู่กับประเภทกิจการ

8. ยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร เครื่องมือและยานพาหนะสำหรับบริษัทต่างชาติทั่วไป

9. ยกเว้นอากรขาเข้าวัตถุดิบสำหรับโครงการ BOT BTO และ BT เท่านั้น แต่บริษัทต่างชาติประเภทอื่น ๆ จะได้รับคืนอากรขาเข้าวัตถุดิบที่ได้จ่ายไปแล้วเมื่อมีการส่งออก

10. อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มโดยปกติจัดเก็บร้อยละ 0 5 10 และ 20 ขึ้นอยู่กับประเภทกิจการ แต่บริษัทต่างชาติจะได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มอุปกรณ์ เครื่องจักร ทักษะและปัจจัยการผลิตที่ไม่มีผลิตในเวียดนาม และยกเว้นสำหรับวัตถุดิบที่นำเข้ามาเพื่อผลิตแล้วส่งออก

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาเปรียบเทียบพบว่าประเทศไทยให้สิทธิประโยชน์สำหรับ ROH สิทธิประโยชน์ในการหักค่าใช้จ่ายได้เพิ่มขึ้น และสิทธิประโยชน์ในการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลธรรมดา และภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับเงินปันผล ในขณะที่จีนและเวียดนามยังไม่มีสิทธิประโยชน์เหล่านี้แต่อย่างใด แต่จีนและเวียดนามมีสิทธิประโยชน์เพิ่มเติมในเรื่องของการนำผลกำไรมาลงทุนใหม่ โดยจะคืนเงินภาษีเงินได้ที่ได้จ่ายไปแล้วหากมีการนำผลกำไรมาลงทุนใหม่อีกครั้ง ในขณะที่ประเทศไทยไม่มี

ประเด็นหลักที่เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่นักลงทุนจะพิจารณาเป็นพิเศษคือ สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้นิติบุคคลที่เกี่ยวกับอัตราภาษี การยกเว้นและการลดหย่อนภาษี เพราะเป็นภาษีที่เกี่ยวข้องโดยตรงที่สุดกับการทำธุรกิจ ฉะนั้นหากพิจารณาสหสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้นิติบุคคลโดยรวมแล้ว จะเห็นว่าเวียดนามเป็นประเทศที่นำลงทุนมากที่สุด เพราะจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลเพียงร้อยละ 28 ซึ่งต่ำกว่าประเทศไทยและจีนที่จัดเก็บในอัตราร้อยละ 30 และ 33 ตามลำดับ และหากนักลงทุนในเวียดนามประกอบกิจการประเภทที่รัฐบาลให้การสนับสนุน หรือตั้งสถานประกอบการในเขตอุตสาหกรรมทั่วไป หรือเขตส่งออก ก็จะถูกจัดเก็บภาษีเงินได้เพียงร้อยละ 10 15 หรือ 20 เท่านั้น โดยในช่วง 1 – 8 ปีแรกที่มีกำไรจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ และได้รับการลดหย่อนภาษีร้อยละ 50 อีก 2 – 4 ปี นับจากวันพ้นกำหนดการยกเว้นภาษีเงินได้ ในขณะที่จีนจะจัดเก็บภาษีในอัตราพิเศษคือร้อยละ 10 15 หรือ 24 โดยประกอบกิจการอยู่ในเขตที่กำหนด และยกเว้นภาษีเงินได้ 1 – 5 ปี ลดหย่อนร้อยละ 50 อีก 2 – 5 ปี และลดหย่อนร้อยละ 15-30 อีก 10 ปี ส่วนกิจการในประเทศไทยหากต้องการเสียภาษีเงินได้ในอัตราพิเศษ จะต้องเข้าเงื่อนไขตามที่กรมสรรพากรกำหนด และหากต้องการได้รับสิทธิประโยชน์ในการยกเว้นและลดหย่อนภาษี กิจการจะต้องขอรับการส่งเสริมการลงทุนและได้รับอนุมัติเสียก่อน โดยจะได้รับการยกเว้นภาษี 3-8 ปี และลดหย่อนภาษีร้อยละ 50 อีก 5 ปี นอกจากนี้การโอนกำไรไปต่างประเทศ เวียดนามมีการจัดเก็บภาษีในอัตราร้อยละ 3 5 และ 7 ซึ่งต่ำกว่าประเทศไทยที่จัดเก็บในอัตราร้อยละ 10 และจีนที่จัดเก็บในอัตราร้อยละ 10 และ 20 ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจว่าทำไมปัจจุบันเวียดนามถึงได้รับความสนใจจากนักลงทุนต่างชาติมากที่สุดในภูมิภาคเอเชีย

ข้อค้นพบ

จากการศึกษาพบว่าประเทศทั้ง 3 จะมีการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรแตกต่างกันในแต่ละเขตการปกครอง โดยจะให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรแก่นักลงทุนต่างชาติเป็นกรณีพิเศษ หากนักลงทุนเข้ามาลงทุนในเขตที่ประเทศนั้นต้องการพัฒนา ซึ่งจะเห็นได้ว่าการที่จะทำให้ประเทศมีการพัฒนามากขึ้น ต้องอาศัยการลงทุนจากต่างชาติส่วนหนึ่ง และการที่จะดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในประเทศของตนได้นั้นก็ต้องมีการให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร หรือสิทธิประโยชน์ทางด้านอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเปรียบเทียบสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรครั้งนี้ เป็นการศึกษากรณีที่เวียดนามจะเข้าเป็นสมาชิก WTO ซึ่งเป็นที่คาดการณ์กันว่าภายใน 2 ปีข้างหน้า เวียดนามจะสามารถเข้าเป็นสมาชิก WTO ได้ และเมื่อเวียดนามเป็นสมาชิก WTO แล้ว เวียดนามจะมีการปรับโครงสร้างระบบภาษีอากร รวมถึงสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่เวียดนามมีให้นักลงทุน ฉะนั้นหลังจากที่เวียดนามได้เข้าเป็นสมาชิก WTO แล้วควรมีการศึกษากระบวนภาษีอากรและสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่เวียดนามมีให้นักลงทุนต่างชาติอีกครั้งเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ทันสมัยและมีประโยชน์มากที่สุด

จากการสำรวจของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน พบว่า ปัจจัยสำคัญที่นักลงทุนต่างชาติสนใจมาลงทุนในประเทศไทยเนื่องจาก ปัจจัยทางด้านค่าแรงงาน สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร สักยภาพในภูมิภาค สักยภาพตลาดในประเทศไทย และเสถียรภาพทางการเมือง จะเห็นได้ว่า สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร เป็นเพียงปัจจัยหนึ่งที่ช่วยดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้มาสนใจลงทุนเท่านั้น ฉะนั้น หากประเทศไทยต้องการดึงดูดนักลงทุนต่างชาติ ควรพิจารณาถึงปัจจัยหลาย ๆ ปัจจัยประกอบกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลมากที่สุด